

Debatten van de provincieraadszitting

17 november 2004

OPENBARE ZITTING

BEGROTINGSBESPREKING

De heer voorzitter

Dames en heren, met deze open ik de provincieraad van 17 november 2004. Onze voorzitter, meester Piet Van Eeckhaut, zal ons iets later vervoegen. Hij is weerhouden door dwingende beroepsredenen. Hij heeft ook gevraagd om zich uitdrukkelijk te verontschuldigen bij de sprekers van deze namiddag waar hij niet bij aanwezig kan zijn.

Deze namiddag staan op de agenda genoteerd: de toespraken van de fractievoorzitters en de replieken op de toespraken.

Als eerste krijgen we deze namiddag de heer Johan Beke fractieleider van de VLD.

TOESPRAAK NAMENS DE VLD

De heer Beke

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

In zijn besluit stelde de eerste gedeputeerde dat de begroting 2005 opnieuw voldoende perspectieven biedt voor duurzame gezonde financiën enerzijds en voldoende ruimte laat voor een evenwichtige invulling van de provinciale missie anderzijds. Dit is een realistische, maar positieve stelling die de VLD-fractie kan onderschrijven. In de geest daarvan zal mijn fractie de voorliggende begroting dan ook goedkeuren. Toch wens ik namens mijn fractie bij een aantal aspecten van de begroting stil te staan. Over sommige daarvan zouden wij graag nadere toelichting krijgen. Deze VLD-CD&V-Sp.a-meerderheid lukt er andermaal in om ook voor het komende begrotingsjaar, een evenwichtige begroting in te dienen en een relevant provinciaal beleid te voeren, dat is een positieve vaststelling. Ik moet toegeven dat de VLD-fractie met een wat ingehouden adem deze begroting afwachtte. Er zijn diverse redenen - de eerste gedeputeerde heeft ze vermeldt - die ons ongerust maakten, in onze bezorgdheid om ook voor de komende jaren een evenwichtige begroting te waarborgen. Wij wensen een vernieuwend en dynamisch provinciebeleid maar financieel orthodox, en vooral geen doorschuifoperaties naar de volgende legislatuur die in het zicht begint te komen. De deputatie is daarin geslaagd. Evenwel zullen wij de uitvoering van het beleid nauwlettend blijven volgen en zondig ingrijpen als het moet.

Natuurlijk blijft het "spook" van het verlaagde provinciefonds ons achtervolgen en zijn er nog geen aanduidingen dat dit hersteld zal worden. Een financiële implementatie van het kerntakendebat en het bestuursakkoord laat op zich wachten. Het is dus goed daar rekening mee te houden, wat de deputatie ook heeft gedaan. Ze lukt erin de beleidsplannen uit te voeren, en aldus in de provincie Oost-Vlaanderen een bovenlokale bestuursmeerwaarde te waarborgen. Terecht hekelt de eerste gedeputeerde de vaak eenzijdige maatregelen zowel van de Federale als van de Vlaamse regering, waarvan de factuur doorgeschoven wordt naar de andere besturen. Ze zijn inderdaad - wat Vlaanderen betreft - flagrant in strijd met het afgesloten bestuursakkoord. Dit voorziet immers in permanent overleg over dossiers waarbij de andere besturen betrokken partij zijn. Nog teveel wordt een 'jakobinistisch beleid' gevoerd en worden de andere besturen nog teveel als ongelijke partners beschouwd. Toch vind ik - als gewezen VVP-voorzitter en actor in het kerntakendebat - dat dit debat voor de provincies nuttig is geweest.

Ik hoor nog steeds, ook vandaag, dat de provincie als enig bestuur goed voorbereid, goed gedocumenteerd en met juiste argumenten het debat heeft gevoerd. Ik blijf erbij dat de provincies veel tijd hebben besteed om steeds maar weer uit te leggen wat onze opdracht is en kan zijn als 'bovenlokaal' bestuur. Zelfs topambtenaren in Brussel geven vaak blijk van weinig inzicht en kennis terzake. Vandaag wordt in de diverse beleidsnota's van de Vlaamse ministers geregeld verwezen naar het kerntakendebat, en dat is positief. Maar na het bestuursakkoord is het nu vooral taak om ons verder te profileren als 'bovenlokaal' bestuur dat voor de burger een zichtbaar en nuttig bestuur is. Dat blijft een moeilijke maar uitdagende opgave. Wij hebben geen wagens van hulpdiensten of reinigingsdiensten waarop het logo en de naam van de provincie staan. Wij blijven dus voor de burger in de straat een wat moeilijk zichtbaar bestuur. Hoewel de transformatie van een 'politiek-administratief' bestuur naar een 'dynamisch en open politiek' bestuur nog vrij recent is, oogt het resultaat hoopvol.

DEBATTEN

Herinnert u zich ook de stemtoets tijdens de laatste verkiezingsprogramma's waaruit bleek dat de Vlamingen de provincie als een zinvol bestuur zien en ervaren?

Natuurlijk is ook hier het spanningsveld aanwezig tussen het uitvoerende bestuur (college van gouverneur-voorzitter en gedeputeerden) en het initiatiefnemend, beraadslagend en controlerende orgaan, de provincieraad.

Maar dat geldt voor elk bestuursniveau. Het zogenaamd 'primaat van de politiek' is dus verder aan invulling toe. Ook de relatie politici-ambtenaren is een interessant en noodzakelijk debat, zo stelde Professor Filip De Rynck, maandag in De Standaard. Hij pleit voor meer vermenging tussen politiek en ambtenarij.

Maar als wij in eigen boezem durven kijken, dan moeten wij als raadsleden en fracties toegeven dat we eerst voor eigen deur moeten vegen. Het probleem van de participatie, de inhoud en werking van de commissies kan verbeteren.

Noodzakelijk is een verbetering van het statuut van het raadslid, daar pleit de VVP voor in politiek Brussel. Belangrijk voor ons wordt ook het nieuwe provinciedecreet, waarbij ik hoop dat de provincie actief zal betrokken worden bij de voorbereiding ervan.

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Terug naar de voorliggende begroting. De personeelskosten stijgen andermaal. Ook al stelt de deputatie geen wervingsstop in het vooruitzicht, toch is voorzichtigheid geboden en moeten de teugels kort gehouden worden, zonder evenwel de werking aan te tasten. Ik denk dat de deputatie dat goed onder controle heeft. Goed nieuws is het te horen bevestigen dat de pensioenlast door de provincie kan gedragen worden en dat deze voor ons personeel een zekere oudere dag waarborgt.

De overdrachten stijgen met 0,3 miljoen euro of 1,2%, maar dalen percentsgewijs in vergelijking met vorig jaar. Het 'overdrachtbeleid' zal straks in de verdere begrotingsbespreking voldoende worden uitgediept. Belangrijk is dat het beleid dat we op die wijze via derden in de provincie voeren een duidelijke herkenbaarheid waarborgt en een provinciale meerwaarde geeft. In die geest kan gedeputeerde Van Cauter op onze volle steun rekenen! Het heroriënteren van de subsidies voor aankoop van natuurgebieden is een illustratie hiervan. Natuurgebieden zijn een gemeenschapsbezit. Dus de provincie heeft hier een eigen opdracht. Het onderhoud en de inrichting ervan kunnen echter in samenwerking met gesubsidieerde natuurverenigingen.

Andere Vlaamse provincies doen net hetzelfde.

Kritischer volgen wij de eerste gedeputeerde bij zijn beschouwingen over de provinciale middelen en taken toevertrouwd aan de gewone of autonome provinciebedrijven en provinciale vzw's. Enerzijds zijn ze nodig en nuttig om de door hem aangehaalde redenen, maar anderzijds dreigen ze ook te ontsnappen aan de politieke beleidsvoering, debat en voldoende betrokkenheid vanwege de raadsleden.

In de context hiervan wens ik de raad te wijzen op de preciaire situatie van het Provinciaal Zorgcentrum Lemberge. Hier worden we hoe dan ook geconfronteerd met zware financiële gevolgen. De toepassing van het statuut Kelchtermans, het probleem van het decreet op de intergemeentelijke samenwerking. Een debat hierover kunnen we niet lang uitstellen. Hierbij zullen de collega's in de Raad van Bestuur hun verantwoordelijkheid moeten opnemen.

Gedeputeerde De Buck wees terecht op het probleem van de reserveopbouw bij de paraprovinciale instellingen. Wij volgen hem in zijn oproep naar de raadsleden - die deel uitmaken van de beleidsstructuren - om binnen deze paraprovinciale instellingen hun rol ten volle te spelen. Terugkoppeling naar fracties, commissies en het debat voeren naar aanleiding van de rekeningen is daarom gewenst. Ook hier weer een argument om toe te voegen aan het hoger aangehaalde pleidooi, voor een beter statuut van de raadsleden. Ook het onvoldragen decreet op de intergemeentelijke samenwerking dreigt - door het cumulverbod - het werk in deze instellingen steeds op dezelfde schouders te leggen. In diverse beleidssectoren zijn ofwel belangrijke infrastructuurwerken afgerond of worden verder afgewerkt en anderen staan nog op stapel. De zwembaden zijn een zware investering, en er wacht nog het buitenbad in Puyenbroeck.

Het resultaat is mooi, maar er zullen heel wat inspanningen nodig zijn om het rendabel en betaalbaar te houden. Kiezen we in Puyenbroeck voor een 'opleiding- en trainingszwembad' wat wellicht beantwoordt aan een behoefte, maar is er dan nog voldoende ruimte voor de recreant?

Het golfterrein kan bijdragen tot de democratisering van deze sport. Het is eveneens een meerwaarde voor het provinciale domein. Ook hier moeten we echter een realistisch beleid blijven voeren.

De uitbouw van de huizen van de economie wil ik koppelen aan het nieuwe regionaal economisch beleid, dat vooral na en door het kerntakendebat een nieuwe impuls heeft gekregen. Graag krijgen we verder in het debat een stand van zaken en wellicht ook de duidelijke keuzes vanwege de provincie.

Ik herhaal wat ik vorig jaar namens de VLD-fractie stelde: dit 'streekgericht' beleid en vooral de huizen van de economie moeten ons toelaten op termijn een integraal provinciaal streekbeleid te voeren.

Persoonlijk ben ik ervan overtuigd dat deze taakstelling een belangrijke bijdrage kan leveren aan de profilering van de provincie als bovenlokaal en streekgericht bestuur. De zichtbaarheid naar de burgers kan er alleen maar door versterkt worden.

Andere belangrijke investeringen en infrastructuurwerken zullen door mijn fractieleden tijdens het verdere debat behandeld worden.

Het Caermersklooster, het molenmuseum 'Mola' genaamd, de Huysmanhoeve, de provinciale domeinen, de bosgroepen, het provinciaal onderwijs, het fietspadenbeleid, het nieuwe centrum voor milieuonderzoek, onze activiteiten op het vlak van toerisme, landbouw, sport, het welzijnsbeleid, onze internationale samenwerking en uitwisseling, de aanzienlijke ondersteuning van en initiatieven in de cultuur- en kunstsector. Allen laten ze zien hoe wij als provincie er de laatste jaren in slagen om onze bovenlokale opdracht verder inhoud te geven.

Vereenvoudiging van de belastingaangiftenformaliteit heeft geleid tot een lagere graad van overtredingen. Dit is een goede illustratie hoe nuttig en nodig vereenvoudiging van administratieve regels is. Laat ons daar ook verder aandacht aan besteden.

Vernieuwend beleid, dienstenverlenend, stimulerend, initiatiefnemend en financieel verantwoord, dat zijn de doelstellingen die wij als VLD hebben vooropgesteld. Ook in de voorstellen voor de begroting 2005 vinden we deze doelstellingen terug. De deputatie kan voor de uitvoering ervan op onze steun rekenen. Positief en kritisch zullen wij hen volgen. Dat zullen we ook doen tijdens dit debat.

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
De deputatie kan op het vertrouwen van de VLD-fractie rekenen!
Dank u.

applaus

TOESPRAAK NAMENS DE CD&V

De heer Liebaut

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
De nieuwe bijbelvertaling leidde recent in Nederland en Vlaanderen tot een beperkte, maar toch uitzonderlijke polemiek - want we zijn dat niet gewend - over hoe men die eeuwenoude teksten hoorde te lezen en of door de nieuwe vertaling niet te veel literaire kwaliteiten verloren gingen. Schrijvers als Geert Van Istendael en Benno Barnard bijvoorbeeld, achtten een louter literaire benadering van deze teksten essentieel en meer dan voldoende. Anderen poneerden dat de "bestemming van de verhalen" eigenlijk veel belangrijker is en veel essentiëler.

Ook de lectuur van de provinciale bijbel, de begroting, is elk jaar het voorwerp van een woordenstrijd, al gaat het hier schijnbaar om niet meer dan nuchtere cijfers.

DEBATTEN

Wie gisteren geluisterd heeft naar de oppositie kan alleen maar vaststellen dat zij blijkbaar op een totaal andere manier deze bijbel lezen dan mijn collega Johan die we daarnet hebben gehoord. Blijkbaar lezen wij verschillende boeken en niet alleen de begroting van de provincie. Maar goed, uiteindelijk is het zo dat het hier om meer gaat dan cijfers, het gaat over het beleid, de beleidsvisie of de afwezigheid ervan, de opties van de deputatie en de raad of het gebrek eraan.

Het kan moeilijk anders, want de cijfers zelf zijn wat ze zijn en de essentie van de globale cijferdans is tenslotte een heel beperkt verhaal. Wezenlijk gaat het om een ander verhaal, het streven dat achter de cijfers zit of zou moeten zitten.

Het zou een boeiende oefening zijn indien het voorliggend ontwerp van begroting kon worden herschreven door elk lid van deze raad volgens eigen voorkeur en wensen, uiteraard goed voorgelicht en begeleid door de uitstekende diensten van de begrotingscel en liefst abstractie makend van de onoverkomelijke uitgaven voor personeel, werkingskosten, schulden, enz. Nog nuttiger en boeiender zou zijn wanneer elke fractie in volle onafhankelijkheid - dus ook niet als lid van een coalitie - de kans greep om de kredieten te schrappen, te verlagen of te vermeerderen, toe te voegen volgens eigen inzichten en betrachtingen.

Bij het een en het ander resultaat én door het naast elkaar leggen van al die werkstukken zouden zich - naar mijn oordeel en naar veel waarschijnlijkheid - drie conclusies opdringen:

1. geen enkele fractie is een monoliet blok waarin allen hetzelfde willen en niet willen;
2. homogene groepen van leden die min of meer hetzelfde wensen bestaan inderdaad en vermoedelijk over de partijgrenzen heen;
3. mits enige inschikkelijkheid is een brede consensus mogelijk - over veel, nooit over alles - binnen grotere groepen, zelfs tussen de bestaande fracties.

Die twee geformuleerde voorstellen behoren vermoedelijk enkel tot het rijk van de virtualiteiten, maar wie eens in eigen fractie zou willen toetsen naar bijvoorbeeld de graad van hartstochtelijkheid waarmee de individuele leden de golfkredieten goedkeuren of, omgekeerd, verwerpen, zal mijn conclusies enkel kunnen bevestigen. Dat wil zeggen: in elke fractie is niet iedereen met alles en met iedereen akkoord. Dat kan trouwens ook niet anders en dat geldt dus in zijn geheel voor deze begroting.

Meteen heb ik voldoende duidelijk gemaakt dat ook in de fractie die ik hier mag vertegenwoordigen en die vooralsnog lid is van de meerderheid, niet elk lid even enthousiast is over elke post in de voorliggende begroting. Een waarheid, die - steeds naar mijn bescheiden oordeel - dus geldt voor elke fractie tenzij ze natuurlijk maar bestaat uit één lid. Dat is iets anders. Het moet bijzonder gemakkelijk zijn met twee.

De begroting is immers het werkstuk van het uitvoerend orgaan van deze raad - de deputatie - in wie we als fractie ons vertrouwen hebben gesteld bij haar aantreden. Omdat we als christen-democraten van oordeel zijn dat ook deze begroting, als het resultaat van overleg, eenheid van visie en compromis, het grootst mogelijke gemene veelvoud is van wat de onderscheiden meerderheidsfracties in de loop van de bestuursperiode aan preferenties en gevoeligheden hebben aangebracht en omdat heel veel in deze begroting overeenstemt met wat wij van de politiek verwachten, zullen we (ook) deze begroting aanvaarden. Oordelend vanuit onze kijk op de samenleving én op de doelstellingen die ze behartigt of zou moeten behartigen, en rekening houdend met de eerder genomen engagementen, vinden we als fractie in de beleidsverklaring en in de cijfers, die de financiële vertaling zijn van die verklaring, voldoende accenten terug die ons aanspreken.

Zonder de grote woorden uit het eigen ideologische arsenaal aan te voeren, toch dit: we stellen vast dat de aandacht van dit provinciebestuur voor de rol van het middenveld, ondanks de schaarser wordende middelen, nauwelijks is verzwakt. Nu ongeveer alle partijen, voorgegaan door een paar goed geïnspireerde Vlaamse sociologen en filosofen, de enorme betekenis van dat middenveld bevestigen zelfs het Vlaams Belang, tenzij ik het slecht gelezen heb -, kunnen we met meer gemoedsrust dan een aantal jaren geleden de verdere evolutie tegemoet zien. Dat middenveld, Collega's, kan immers een onvervangbare rol vervullen in het zoeken en vinden van wegen naar een evenwichtige en democratische maatschappij door het in groep(en) beleven en toepassen van begrippen als solidariteit, verbondenheid, wederzijds respect, verantwoordelijkheid, overleg en tolerantie, integratie van mensen in de gemeenschap.

Bovendien stellen we vast dat de begroting 2005 in evenwicht is zoals de wet vereist. Het ziet er zelfs naar uit dat we de rit - althans tot 2006 - zullen uitrijden zonder een negatief resultaat. Dat zal met nog meer zekerheid zo zijn indien de nieuwe Vlaamse regering geen torpedo's afvuurt zoals de vorige.

Wat de gewone dienst betreft gaat het duidelijk om een voorzichtige begroting, waarin de groeipercentages minimaal zijn gehouden en die - zoals destijds afgesproken - de reserve van 17 miljoen EUR onaangetast laat tot 2006. De vermoedelijke inkomsten uit de belastingen zijn minimaal ingeschat. Niettemin wijst het groeiend tekort voor het eigen dienstjaar op de toenemende spanning tussen enerzijds wat de beleidsverantwoordelijken wensen te realiseren en de toenemende behoefte aan middelen om de erkende noden te lenigen en anderzijds, de beschikbaarheid van middelen.

Een voorzichtige en voortdurend gecontroleerde uitgavenpolitiek zal er ook dit jaar moeten voor zorgen dat het begrotingsresultaat 2005-eigen dienstjaar in 2006 uiteindelijk beter zal blijken dan vandaag voorzien. Vooruitblikkend naar 2006 mag 2003 wat de algemene resultaatrekening-eigen dienstjaar betreft niet het "knikjaar" blijken in de zesjarige curve van de algemene resultatenrekening. Dat was inderdaad het eerste jaar waarin wij volgens de rekening een tekort hadden in het eigen dienstjaar. Het financiële beeld voor 2000-2006 kan trouwens nog helemaal anders inkleuren indien de prognose 2004 - met 19 miljoen EUR minder uitgaven dan begroot - waar zou worden gemaakt. Het is dus met een visadempje uitkijken naar de uitslag van deze rekening.

De eerste gedeputeerde heeft in zijn uiteenzetting over de begroting 2005 zelf de mechanismen geduid die een ontsporing moeten voorkomen: een voorzichtige personeelspolitiek én het beheersen van de financiering van de provinciale bedrijven en vzw's. Wat dat laatste betreft ervaart de provincie vandaag de problematiek die de gemeentebesturen "in confrontatie" met de wensen en behoeften van hun OCMW's al vele jaren kennen: dat wil zeggen: de risico's die men neemt als men anderen laat besturen met zijn portemonnee. Ik heb wat dat betreft ook de redenering van onze collega's uit de oppositie niet begrepen die het normaal vinden dat vzw's en de paraprovinciale bedrijven een spaarpotje aanleggen, zoals ze dat zeggen, als een blijk van zuinig beheer. Het is inderdaad niet moeilijk om een spaarpotje aan te leggen met andermans portemonnee. Of dat een goed beleid is, is wat anders en of degene die de knip op de portemonnee moet houden dat zo verder kan laten ontsporen, is ook wat anders.

CD&V heeft inzake dat aandachtspunt, namelijk die reservevorming binnen die vzw's en die paraprovinciale instellingen zeker geen enkele moeite dat ook dit jaar reeds een correcte doorlichting van de financiële situatie zou worden gemaakt, mits in de schoot van de deputatie de eensgezindheid en de moed aanwezig zijn om met de besluiten van de doorlichting consequent rekening te houden.

Recente cijfers bevestigen ons dat het in België niet ontbreekt aan ambtenaren - het stond eergisteren uitvoerig in de krant - en dat de verschuiving van bevoegdheden van het ene bestuursniveau naar het andere in het verleden al te beperkt heeft geleid tot een gevoelige verschuiving in de personeelsbezetting. De Vlaamse regering kondigt nu wel aan dat ze daar inderdaad iets zal aan doen omwille van de nijpende financiële situatie, maar dat zijn voorlopig woorden. Afwachten hoe dat in daden wordt omgezet. En toch, ondanks die zeer brede personeelsbezetting waarmee wij tot de koplopers van Europa behoren, stellen we vast dat elke administratie klaagt over een gebrek aan personeel. En inderdaad soms terecht. Onvermijdelijk verhoogt een groeiend aantal ambtenaren de impact van die ambtenaren op het beleid. Meer en meer beleidsdocumenten zijn in hoofdzaak ambtelijke stukken. Verambtelijking heet dat. Persoonlijk heb ik niets tegen verambtelijking, integendeel, mits de verantwoordelijkheden duidelijk gesteld worden. Niet zoals we vandaag zitten in een dubbelzinnige situatie waar stukken, deels documenten die worden voorgelegd aan het politieke forum, in wezen ambtelijke stukken zijn en waarvoor de politiek toch de verantwoordelijkheid moet dragen. Dat is een dubbelzinnige situatie die onze noorderburen, ik stel ze hier voorlopig als voorbeeld, minder kennen, waar de zaken duidelijker gescheiden zijn en waar dus op die manier het publiek eventueel kan schieten in de richting waarnaar geschoten moet worden. Trouwens, heel wat dossiers zijn opgemaakt, ook voor deze raad, door externe bureaus die op dat moment nog meer de vrijheid genieten dan het eigen ambtenarenkorps. Overigens dient erkend dat het provinciebestuur over uitstekend personeel beschikt en op zijn beurt uitstekend zorgt voor zijn personeel wat door het personeel zelf is erkend bij het recente tevredenheidsonderzoek. Het Pensioenfonds, een vrij unieke operatie in België is daarvan een sprekend voorbeeld en ik mag aanvaarden dat de kritieken die geuit zijn aan het adres van het Pensioenfonds en het gebrek aan daden van de deputatie daartegenover terecht door de eerste gedeputeerde zullen weerlegd worden.

Concluderend wat de cijfers betreft, maak ik graag de woorden van de verantwoordelijke begrotingsambtenaar tot de mijne. Ze stonden in het tijdschrift van de ambtenaren van deze provincie: Pro Info nummer 8 van oktober 2004, pagina 2. Hij schrijft: 'We zijn ... geen armlastig bestuur. Ook al vereist het financieel evenwicht dat de uitgaven slechts zeer beperkt stijgen, toch blijft het bestuur over voldoende financiële armslag beschikken om een mooi en gevarieerd beleid uit te stippelen en uit te voeren' Beter kan ik het niet formuleren.

DEBATTEN

Wat de buitengewone begroting aangaat, stellen we vast dat er door de provincie in de laatste 15 jaar - vanaf circa 1990 - meer is geïnvesteerd dan in de vorige 150 jaar, dus sinds het bestaan van de provincies in 1836.

Het gebouwenpatrimonium, verspreid over de hele provincie, en het aantal instellingen daarin gevestigd, bedraagt reeds enkele tientallen eenheden.

Los van de onderwijsinstellingen, tel ik minstens 30 instellingen die door deze provincie, door deze raad moeten worden beheerd op dit ogenblik. Ik wil er trouwens ook aan herinneren dat de meeste van de aankopen, oprichtingen en overnamen het resultaat waren van een unanieme beslissing van deze raad.

Het beheer van dit alles vergt een inspanning van de gedeputeerden die van een andere orde is dan wat de deputaties uit het verdere verleden hoorden te leveren en het heeft de controletaak van deze raad ernstig verzaamd, zeker de controletaak van de oppositie die over minder informatie kan beschikken dan de leden van de meerderheid. Een aantal van de voorgenomen projecten verkeert na jaren trouwens nog steeds in een beginfase. In gemoede en zonder vooroordeel kan men zich de vraag stellen hoelang het ene - het beheer - en het andere - de controle - nog kunnen bij gelijkblijvende middelen en bij gelijkblijvende werkmethoden. Mijn voorganger hier op de tribune heeft daar trouwens reeds op gealludeerd. Het mandaat van provincieraadslid hoeft zeker geen voltijdse job te worden, maar het behoorlijk opvolgen van de dossiers is toch iets meer geworden dan een amateuristische vrijetijdsbesteding.

Bovendien heeft de wetgever - terecht en zoals door ons gevraagd - de opdrachten van gouverneur en deputatie verruimd en dus indirect ook van de raad. Ik denk bijvoorbeeld aan het Strategisch Plan Linkerscheldeoever, het project Nautische Toegankelijkheid Kanaalzone Gent-Terneuzen, zeer recente zaak, zeer recent dossier waarvoor hoofdzakelijk de gouverneur verantwoordelijk is, maar we moeten er toch op toekijken hoe het verder verloopt, want het gaat om 65000 banen. Dat wil zeggen: het is van een heel andere orde dan Sabena of Renault en dergelijke. Ik denk ook aan het ROM-project Kanaalzone, het Provinciaal Structuurplan en de complexe uitvoering ervan, de regionale landschappen, het plattelandsbeleid, enz.

Ik zal wel niet de enige zijn in deze raad die het gevoel heeft dat een en ander problemen stelt om met een behoorlijk inzicht de ontwikkeling te volgen en onze essentiële opdracht, namelijk de controletaak, om die degelijk uit te voeren. Het provinciaal beleidsniveau heeft door eigen initiatieven én door de evolutie in het bestuurlijk landschap vlees en been gekregen, is uit de marginaliteit getreden. Een waarheid die helaas niet blijkt uit de aandacht van de media voor deze raad, maar dat is een ander verhaal waarover we in deze raad toch nog eens een boom zouden moeten opzetten, want de democratie wordt niet gediend wanneer inderdaad de media onverschillig blijven tegenover de instellingen die in feite de democratie belichamen en de democratie waarmaken. Maar goed, we gaan daar vandaag niet over beginnen.

Overigens zou het in het belang zijn van een behoorlijk bestuur indien nog andere bevoegdheden van het federale én het Vlaamse niveau zouden worden doorgeschoven naar het provinciale ondanks de financiële en de fiscale consequenties daarvan, want de essentie van de zaak is een behoorlijk bestuur. Daarover gaat het. Hoe worden de mensen waarover het gaat het best gediend, het best bestuurd? Sta mij toe toch één voorbeeldje te geven: fietspaden. We leggen er als provinciebestuur veel aan. Wij subsidiëren veel. Er wordt een intense fietspadenpolitiek gevoerd, maar als je dan kijkt naar de N70 - en het zal ook wel waar zijn voor andere gewestwegen - dan stel ik vast dat daar de laatste 25 à 30 jaar bijzonder weinig inspanningen gedaan werden op het vlak van aanleg en vernieuwing van fietspaden. tenzij u mij het tegendeel kunt bewijzen. Ik geef het maar als voorbeeld, maar er zijn nog andere sectoren die wij zouden kunnen vermelden. De tijd ontbreekt daarvoor en het is mij niet toegelaten om daar verder op in te gaan, maar precies de tijd zal uitwijzen dat dit correct is. Waarom? Om de eenvoudige reden dat de omvang van de problemen die zich aandienen voor de federale en de Vlaamse regering en die gigantisch zijn op het vlak van tewerkstelling, van sociale zekerheid, van de welzijnszorg, dat die van zo'n aard zijn en van zo'n dimensie dat automatisch de minder belangrijke problemen en sectoren - en ik plaats dat natuurlijk tussen aanhalingstekens - dat die daardoor 'in verdrukking zullen zijn of in verdrukking zullen blijven'. Maar de tijd zal dat uitwijzen, denk ik.

Mijnheer de Voorzitter, Leden van de Deputatie, Collega's,

Onze noorderburen beleven spannende dagen. De televisiezender Nederland 1 zocht door middel van het soort peilingen dat alle grond van enige wetenschappelijkheid mist, maar waarlangs de media de wil van het volk menen te (laten) kennen, naar de meest verdienstelijke Nederlander uit de vaderlandse geschiedenis. Een tiental kandidaten zat in de competitie onder wie Rembrandt, admiraal De Ruyter, Van Gogh, Van Leeuwenhoek, Willem van Oranje, Willem Drees, Erasmus en godbetert ... Pim Fortuyn. Al wekenlang, na herhaalde "volksraadpleging" prijkte op nummer 1 ... Pim Fortuyn! Wie is er uiteindelijk uit de bus gekomen? Pim.

Het doet mij een beetje denken aan de oude Griekse mythe van koning Midas die uitgenodigd werd op een maaltijd van de goden waar hij een muziekwedstrijd moest bijwonen.

Een van de deelnemers aan deze muziekwedstrijd was de god Apollo, de god van de schone kunsten, van de ratio, van de wetenschap, van het verstand, het inzicht. Maar goed, Midas, slecht gevormd als hij was - dat gaat zo bij koningen - heeft uiteindelijk als jurylid gekozen voor de een of andere technotoestand en niet voor de muziek van koning Apollo. Wraakzuchtig als deze oude goden waren, heeft hij Midas gestraft. Hij schonk namelijk de koning van Frygië echte ezelsoren.

Beste Collega's, ik zou wensen dat Apollo zijn werk nog eens overdoet in Nederland na de keuze die zij gemaakt hebben. Niet om de Nederlanders te bestraffen, maar om de Belgen voor te lichten, om de Belgen te stichten, want volgend jaar zullen wij met zijn allen de belangrijkste Belg uit de vaderlandse geschiedenis moeten verkiezen. Ik hou mijn hart vast, Voorzitter. Wordt het Jean-Marie, wordt het Eddy of wordt het Filip Dewinter? We zullen wel zien, maar u weet het allemaal: de kiezer heeft altijd gelijk. Zo zegt men dat toch.

In datzelfde Noorden leidde even actueel de moord op Theo Van Gogh tot heftige en zelfs criminele reacties. Een breed publiek debat over de grenzen van de vrije meningsuiting en over de nieuwe koers die de samenleving moet varen, werd opgezet. Terecht stellen onze burens zich vragen als "Hoe kunnen we erger voorkomen?" "Hoe verder samenleven?". Een en ander bracht sommigen er toe om de man in kwestie en het ideaal van de vrije meningsuiting als een en ondeelbaar voor te stellen. Het aureool van de heldhaftigheid lag klaar. Vanuit onze overtuiging vinden we dat er op dit ogenblik een andere Nederlander is die het verdient meer in het brandpunt van de belangstelling te staan en die ons liever is: de romanière Hella Haasse. Zij ontvangt nog deze week (of uitgerekend vandaag?) de Prijs der Nederlandse Letteren.

Een tegenstelling kan moeilijk groter zijn dan deze tussen de volkomen ten onrechte vermoorde Van Gogh en de schrijfster Haasse. De columnist Van Gogh met zijn bijzonder knappe, uiterst scherpe pen; zeer taalvaardig zijn mening verwoordend, brutaal, zelfs schofferend; genadeloos inhakkend op wat hij als intolerantie beschouwde: het fundamentalisme, de islam, de godsdienst in het algemeen ...

Hella Haasse: alhoewel zelf volkomen agodsdienstig, toch tolerant tegenover elke religie die zichzelf verdraagzaam opstelt; bezitter en gebruiker van een superieur taalvermogen; kijkend ver over de grenzen van de eigen cultuur; in romans en interviews opkomend voor stijl en fatsoen en een zekere terughoudendheid tegenover al wat zo menselijk is; met respect voor mensen in hun eigenheid, onvolkomenheid en kwetsbaarheid, met grote eerbied tegenover de natuur. Is ze daarom echt conservatief, zoals sommigen durven stellen? Ik ben daar niet van overtuigd.

Meer zelfs, ik denk dat vanuit de goede traditie van dit huis heel veel in deze begroting, wat nadien vertaald zal worden in beleidsdaden, in grote mate precies dat mens- en maatschappijbeeld van Hella Haasse nastreeft en propageert. Humanisme, wijze tolerantie, openheid en zin voor cultuur vormen de fundamenten die ook voor ons in Oost-Vlaanderen het beleid moeten schragen en de aandacht voeden die ons leidt van Heynsdaele tot Lemberge, over de vele fietspaden die we aanleggen (of subsidiëren) naar onze onderwijsinstellingen waar opvoeding naast vorming nog altijd belangrijk is, langs musea en allerlei andere cultuurprojecten, doorheen de landschappen die we willen herstellen, en niet zonder de zorg om werk en welvaart, de steun aan gezinnen in de problemen of het medeleven met de loodzware problematiek van landen als Roemenië en Ruanda.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, juist om de eerder verwoorde redenen en motivaties zal onze fractie de voorliggende begroting goedkeuren.

Dank voor uw aandacht.

DEBATTEN

De heer voorzitter

Dank u, Collega Liebaut, fractieleider, voor het brengen van het standpunt van de CD&V-fractie. Het was zeer goed. Thans krijgen we als laatste in lijn, de woordvoerder, niet de fractieleider, namens de *sp.a*-fractie, Peter Hertog. Het gestoelte wacht op u.

TOESPRAAK NAMENS DE SP.A

De heer Hertog

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ik weet niet of er in de nieuwe bijbelvertaling nog wordt gesproken over de laatsten die de eersten zullen zijn en de eersten de laatste, maar ik ben alleszins de laatste om de spits van dit begrotingsdebat af te bijten. Dat heeft zo zijn nadelen, bijvoorbeeld dat alles al gezegd is. Maar dat heeft ook zijn voordelen: namelijk dat alles al gezegd is, waardoor ik mij kan beperken zodat mijn tussenkomst zeker niet langer dan anderhalf uur zal duren.

Het lezen van de begroting wordt jaar na jaar makkelijker. De nieuwe manier van begrotingsopmaak is verteerd, het stof is gaan liggen over de euro-conversie - al vrees ik dat ikzelf altijd een Belgische frank omrekenaar zal blijven - en de toelichtingen bij de begroting worden steeds duidelijker en vollediger. Het resultaat is dat zelfs ik me een duidelijk beeld kan vormen van de volledige begroting. Dat is belangrijk, want zoals dat wellicht ook bij andere collega's het geval is, valt het al bij al nog mee om de eigen specialisaties en thema's goed te doorgronden, maar is het niet altijd evident om dit ook bij de andere onderdelen tot een goed einde te brengen. Dat dit uiteindelijk toch vlot verloopt, heeft alles te maken met de duidelijkheid van de begrotingsopmaak, en de volledigheid van de toelichtingen en de bijlagen. Alvorens over te gaan tot de algemene bespreking van de begroting wil ik daarom bij aanvang expliciet de deputatie en de administratie danken voor dit werk.

Bij elke begrotingsbespreking bekruipt mij een sterk nieuwjaarsbriefgevoel. Het werpt mij terug in de tijd en doet me denken aan een groep jongens en meisjes - in dit geval een groep jongens en één meisje - die in het grootste geheim hun goede voornemens voor het komende jaar voorbereiden en op papier zetten, die zo goed mogelijk van buiten leren, om die dan op het juiste moment los te laten op de verzamelde ouders, grootouders, meters en peters. Zij trachten die nieuwjaarsbrief zo goed mogelijk naar voor te brengen, in de hoop op het einde van hun uiteenzetting op een daverend applaus te kunnen rekenen en voldoende zakgeld te ontvangen om het komende jaar rond te komen. Op het einde van deze oefening volgt dan steevast een feestmaal. Zo herinner ik me alvast mijn nieuwjaarsbrievengeschiedenis, en zo ervaar ik ook het jaarlijkse begrotingsdebat.

Misschien dat de vergelijking wat oneerbiedig overkomt - dat is geenszins de bedoeling, ik heb warme herinneringen aan mijn nieuwjaarsbrieven - maar laat ons eerlijk zijn: ook een begroting bevat tal van goede voornemens, die men echt wel wil naleven, maar die door allerlei omstandigheden niet altijd even makkelijk na te leven zijn. Waarvan sommige voornemens totaal verlaten worden, en andere door trucjes en herzieningen in de loop van het jaar in een ander kleedje gestoken worden. Ik heb het dan ook altijd bizar gevonden dat een kind zakgeld krijgt voor het maken van goede voornemens, en niet zozeer voor het naleven ervan. Vele ouders zullen daarop zeggen dat voor dit laatste - nagaan of het kind wel braaf is geweest - het feest van Sinterklaas en Zwarte Piet werd uitgevonden. In de provincie kennen we zo'n feest echter niet. Het is misschien een idee om in de toekomst op het einde van het jaar niet enkel een uitgebreid debat te houden over de begroting voor het komende jaar, maar ook een totaal debat over het beleid van het afgelopen jaar. Een resultaatsdebat met andere woorden, een stand van zaken van de gemaakte goede voornemens, aan de hand van een door de deputatie en de administratie voorbereide nota. Hieruit kunnen ongetwijfeld nuttige conclusies en lessen getrokken worden voor de toekomst, en niet in het minst voor het begrotingsdebat voor het komende jaar dat daarop volgt. Ik geef de idee maar mee, ik laat het aan de wijsheid van de deputatie en het bureau over om hier al dan niet werk van te maken.

Let wel, al blijft een begroting een oefening in virtuele realiteit voor gevorderden, dat betekent niet dat ze niet ernstig en met kennis van zaken werd opgemaakt. Dat blijkt uit het financieel meerjarenplan in evenwicht en dat blijkt uit het rekeningsresultaat van de afgelopen jaren. Ik weet wel dat de oppositie jaar na jaar voorspelt dat de begroting op een ramp afstevent, maar dat is nu eenmaal hun taak.

Zij vertonen daarin gelijkenissen met de getuigen van Jehova die ook jaar na jaar het einde van de wereld aankondigen. De getuigen van Jehova hebben nog steeds geen gelijk gekregen en ik vrees dat ook de oppositie nog een tijdje zal moeten wachten voor zij daarover gelijk zal krijgen. De ernst van die begroting blijkt ook uit de relatieve rust van de opeenvolgende begrotingen, waar de meeste engagementen jaar na jaar hernomen worden. Op zich is deze relatieve rust ook logisch. Zoals de eerste gedeputeerde opmerkte in zijn begrotingstoespraak, is dit reeds de voorlaatste begroting van deze legislatuur.

Het is logisch dat in dit stadium van de legislatuur de belangrijkste krachtlijnen uit het bestuursakkoord in volle uitvoering zijn en geen drastische vernieuwingen meer worden doorgevoerd. Het getuigt ook van respect voor gemaakte afspraken dat de gemaakte engagementen worden nagekomen. In dat opzicht kan ik me alleen maar aansluiten bij de kritiek die de eerste gedeputeerde uitte op de manier waarop de hogere overheden de afgelopen jaren keer op keer eenzijdig maatregelen opleggen aan de provincies, maatregelen die telkens de werkingsmiddelen van de provincies verminderden of aan banden legden. Dit getuigt inderdaad niet van respect, maar wie dergelijke kritiek formuleert mag zich niet bezondigen aan gelijkaardig gedrag. Eenzijdige beslissingen vanwege de provincie kunnen een gelijkaardig negatief effect sorteren voor sommige instellingen, organisaties of verenigingen. Het gevaar bestaat dat dit zich bijvoorbeeld zal voordoen bij de beslissing om de provinciale subsidies aan natuurverenigingen voor de aankoop van natuurgebieden af te schaffen. Ik kom daar zelf later nog op terug bij de bespreking van het milieubeleid.

De relatieve rust in de begroting betekent echter niet dat er niks verandert, integendeel. Zeker in de sectoren sociaal beleid, welzijn en cultuur is er jaar na jaar beweging en zien we vernieuwende initiatieven. Dit zijn ook bij uitstek de levende sectoren, die het dagdagelijkse leven van vele mensen raken en waarvan het middenveld de vinger aan de pols van de samenleving houdt. Maar ook in de andere domeinen zien we tal van verschuivingen, meestal onder het motto: behouden wat goed is, veranderen wat beter kan. De diverse punctuele tussenkomsten uit onze fractie zullen dit onderstrepen, soms om het belang van deze vernieuwingen te benadrukken, soms ook om een iets kritischer geluid te laten horen of om zelf nog bijkomende voorstellen te lanceren. Ikzelf zal mij in mijn algemene tussenkomst daarom beperken tot een tour d'horizon, met hier en daar iets meer aandacht voor dossiers die niet door mijn collega fractieleden worden aangehaald en die onze fractie hoog op de agenda wil plaatsen of houden.

In de eerste plaats uiteraard het provinciaal onderwijs, en heus niet alleen omdat een belangrijk lid van onze fractie daarvoor bevoegd is. Onderwijs heeft altijd een warme plaats in het hart van sociaal-democraten ingenomen, van het vroegste begin – met onze strijd voor de leerplicht – tot vandaag – met onze aandacht voor gelijke kansen voor alle kinderen.

Niemand kan naast de evolutie en groei van ons provinciaal onderwijs kijken de laatste tien jaar, en onze fractie is trots hieraan te hebben bijgedragen. Dit beleid wordt bestendigd in deze begroting, waarbij er – uiteraard met de nodige voorzichtigheid – verder wordt gewerkt aan het optimaliseren van de onderwijsmiddelen en dus tot een eengemaakt officieel net.

Belangrijk in de beleidsnota onderwijs is de aandacht voor gelijkekansen enerzijds en de toekomst anderzijds. Zo werkt ons onderwijs aanvullend op het bestaande aanbod, waardoor het vooral die gaten opvult die anderen laten vallen en waar meestal de zwaksten in onze samenleving dreigen in te vallen. Gaten die zich inderdaad vooral vertonen bij het bijzonder onderwijs en bij het al dan niet voltijds beroepsonderwijs, waar zonder de provinciale inbreng van gelijkekansen vaak geen sprake zou zijn.

Aan de toekomst wordt dan weer gewerkt door het democratiseren van ons onderwijs. Zowel op het vlak van inspraak, als op het vlak van informaticavoorzieningen wil ons onderwijs aan de kop van het peloton komen en blijven.

Onderwijs en vorming eindigen echter niet op de schoolbanken. Levenslang leren wordt meer en meer de regel, zeker in een samenleving die het van de grijze massa tussen de oren moet hebben als enige grondstof. Wij zijn dan ook zeer tevreden dat de vorming en de opleiding van ons provinciaal personeel in een hogere versnelling terecht komt, waarbij er meer en meer gewerkt zal worden via een geïndividualiseerde aanpak. Onze fractie houdt er echter aan hier toch een waarschuwend vingertje op te steken. Immers, uit alle gegevens blijkt dat in die bedrijven en instellingen waar men is overgegaan tot een meer geïndividualiseerde aanpak, de bulk van de opleidingen wordt gevolgd door de hoger opgeleiden.

DEBATTEN

Over het algemeen kan men zelfs stellen dat de 20 procent hoger opgeleiden ongeveer 80 procent van de opleidingen volgen, terwijl de 80 procent minder hoog opgeleiden slechts 20 procent van de opleidingen en vormingen volgen. Een nieuw Mattheus-effect dreigt, waarbij de kloof tussen de hoger opgeleiden en de rest van het personeel nog groter wordt. Onze fractie vraagt dan ook met aandring dat de deputatie er aandachtig op toeziet dat dat in ons huis niet het geval zal zijn.

Collega Melissa Vanderhaegen zal uitgebreid haar licht laten schijnen over het onderdeel welzijn en sociaal beleid. Ik beperk mij in deze tot twee specifieke doelgroepen en één algemene opmerking.

Ten eerste: het jeugdbeleid. Daar waar tot voor enkele jaren het provinciaal jeugdbeleid nog in de kinderschoenen stond, is dat vandaag uitgegroeid tot een flinke puber, vooral ook op cultureel vlak. Een klein overzicht maakt dit duidelijk. Het jeugdwerkbeleidsplan, kinderprovincieraad, Popeiland, het Oost-Vlaams Rockconcours, provinciale prijs voor popmuziek, ondersteuning jeugdvormingscentra, subsidies aan jeugdfestivals en de Lokerse Feesten, en dan vergeet ik er nog een hele hoop. Kers op de taart vormt het subsidiereglement voor repetitie- en fuifruimten dat in voorbereiding is. Ik wil de deputatie en de verantwoordelijke gedeputeerde Van Der Meiren namens onze fractie van harte danken voor de bijna geruisloze maar continue uitbouw van dit jeugdbeleid.

Eenzelfde groeiproces zien we opduiken bij de provinciale ondersteuning voor kinderopvang. Vorig jaar voorzichtig gestart, dit jaar een verhoogde tussenkomst voor de ondersteuning van vormingsinitiatieven kinderopvang enerzijds, en ondersteuning van roerende infrastructuur anderzijds. Indien we deze groei aanhouden, kunnen we over enkele jaren ook overgaan tot het ondersteunen van onroerende infrastructuur in de kinderopvang, en daarmee een ruime en volledige ondersteuning aanbieden aan een echt toekomstgerichte sector. Ook voor deze nieuwe initiatieven een bank vooruit en een kus van de enige sp.a-juffrouw. U kunt die straks in ontvangst gaan nemen.

Tot slot van het hoofdstuk welzijn, wil ik even afwijken van het strikte begrotingsdebat om een oproep te doen. Hoe belangrijk de allerkleinsten en de jeugd ook zijn, we mogen in het welzijnsbeleid niet uit het oog verliezen dat we aan de vooravond staan van de grote vergrijzing, of positiever gesteld: verzilvering. De provincie voert vandaag al een actief seniorenbeleid, maar we kunnen er niet omheen dat dit de komende jaren in een hogere versnelling zal moeten. Dat geldt overigens niet alleen voor de provincie Oost-Vlaanderen, dat geldt voor zowat alle provincies, gemeenten en ook voor de hogere overheden. Het moet nog ambitieuzer, en het moet minder fragmentarisch. Ik ben er mij van bewust dat op nauwelijks anderhalf jaar van de volgende verkiezingen het onmogelijk is nog een nieuw provinciaal seniorenbeleid uit de grond te stampen, maar ik wil hierbij alle fracties oproepen om nu al na te denken over een eigen 'Zilverplan' voor onze provincie voor de volgende legislatuur. Ook aan de dames en heren van de administratie zou ik deze oproep willen richten. Op die manier wordt er geen tijd verloren, en kan onze provincie – wie er ook geroepen wordt om tijdens de volgende legislatuur aan het beleid deel te nemen – snel starten met een eigen en ambitieus Zilverplan voor de Oost-Vlaamse senior.

Onze fractie wil ook een lans breken voor het Noord-Zuid beleid van de provincie. In tegenstelling tot sommige anderen zijn wij van oordeel dat ook de provincie een opdracht heeft die verder reikt dan onze kleine provinciegrenzen. De wereld is echt een dorp geworden, en alles wat de dorpsstraat aangaat, gaat ook ons aan. Wie daar nog aan zou twifelen, vertoont manifest struisvogelgedrag, vlucht in een schijnwerkelijkheid en gaat voorbij aan de soms schrijnende realiteit van elke dag. Het doet ons veel plezier dat alvast onze provincie heel wat middelen besteed aan derde wereld beleid, hetzij via eigen projecten, hetzij via ngo's, hetzij via culturele of onderwijsactiviteiten. Het kan natuurlijk nog altijd beter, maar dat is sowieso op alle terreinen de leidraad voor ons politiek handelen: het kan altijd beter.

Ook het cultuurbeleid van de provincie vertoont het evenwicht tussen continuïteit en vernieuwing, die op vele plaatsen in de begroting terugkomt. Tal van nieuwe en vernieuwende initiatieven worden ondersteunt, waaruit een geloof in cultuur en een geloof in het levende middenveld spreekt. Cultuur is net zoals taal immers een levende materie, al denken sommigen daar anders over. Steeds in beweging, steeds anders, steeds mee met zijn tijd, vaak ook tegen zijn tijd. Wanneer dit niet meer gebeurt gaat het stof liggen en is cultuur dood. Het specifieke onderdeel van de jeugdcultuur heb ik daarnet al aangehaald als voorbeeld van zo'n levende en groeiende cultuur.

Tot spijt van wie het benijdt ga ik niet akkoord met critici die stellen dat het onderdeel cultuur evengoed de titel 'Gentse initiatieven' had kunnen dragen. De provincie is een ondersteunend streekbestuur, dat zijn middelen op de meest efficiënte manier moet inzetten op die plaatsen en op die initiatieven die het meest nut hebben, het meest kans op slagen hebben en waar de meeste Oost-Vlamingen van kunnen genieten. Op het vlak van cultuur is dat dan inderdaad vooral in Gent en sommige andere centrumsteden, op het vlak van natuur, mobiliteit of landbouw zal dat dan weer op andere plaatsen in de provincie zijn. Trouwens: uit alle studies blijkt dat de grotere gemeenten in Vlaanderen geconfronteerd worden met een permanente onderfinanciering, met alle gevolgen van ruimtelijke versnippering, stadsvlucht en stadsverloeding, mobiliteitsproblemen en lintbebouwing van dien. Wil de provincie een echt streekbestuur zijn, dan moet zij het tot haar taak maken deze historische scheefte trekking een beetje recht te trekken. Zij doet dit inderdaad door haar culturele maar ook sociale middelen voor een groot deel in te zetten op die plaatsen waar zij het meest effect sorteren: de stedelijke kernen.

Het is bijvoorbeeld niet de schuld van de provincie dat het gebouw van de voormalige Bank van de Arbeid – een dossier dat ons om meer dan één reden nauw aan het hart ligt – in Gent ligt, het zou wel dom zijn van de provincie mocht zij dit schitterende gebouw laten voor wat het was enkel en alleen omdat het in Gent ligt. Gelukkig doet zij dat niet, en is zij er voor verantwoordelijk dat dit gebouw met zijn unieke cultuurhistorische en sociale waarde voor onze 19e en 20ste eeuwse geschiedenis kan heropleven en gerenoveerd wordt volgens de regels van de kunst. Een goede bestemming voor het afgewerkte gebouw wordt de daarop volgende opdracht, misschien is het wel bij uitstek geschikt om een permanente tentoonstelling van onze Oost-Vlaamse kunstcollectie in onder te brengen, en daarmee een symbolische ode te brengen aan de democratisering van cultuur.

Tot hier mijn algemene tussenkomst, die zoals gezegd nog zal aangevuld worden met meer specifieke tussenkomsten vanuit onze fractie. Maar dan nog blijft het bespreken van de begroting een oefening in het beperken en het samenvatten. Want wat bij het overlopen van de begroting immers onmiddellijk opvalt, is de veelheid van onderwerpen en thema's die de provincie behandelt, ondersteunt, zelf opstart, enzovoorts. De zichtbaarheid voor de provincie van al deze initiatieven is niet altijd even duidelijk, al wordt de communicatie daaromtrent jaar na jaar beter en gestroomlijnder. Maar zichtbaarheid op zich mag ook niet de hoofdbetrachting zijn van ons bestuur. De essentie moet zijn of we als ondersteunend en begeleidend orgaan naar ons doelpubliek – de bevolking, de lokale besturen en het brede middenveld – onze rol vervullen. Ik denk dat we op deze vraag zeker bevestigend kunnen antwoorden.

Onze fractie is dan ook van oordeel dat de nieuwjaarsbrief van de deputatie ruimschoots aan onze verwachtingen voldoet en dat de goede voornemens ons hart verwarmen. Ook al weten we dat niet alle voornemens volledig werkelijkheid zullen worden, gelukkig maar, want een wereld waar alle goede voornemens werkelijkheid worden, zou zo saai zijn dat de unbearable lightness of being ondraaglijk zwaar om dragen zou zijn.

Wij zullen de provinciale begroting voor 2005 dan ook met overtuiging steunen.

REPLIEK OP DE TOESPRAKEN VAN DE FRACTIES NAMENS DE BESTENDIGE DEPUTATIE:

De heer gedeputeerde De Buck

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Raadsleden,

Na het beluisteren van de toespraken van de verschillende fracties in deze raad, waarin de krijtlijnen voor het begrotingsdebat werden uitgetekend, wil ik als eerste gedeputeerde graag repliceren op een aantal aandachtspunten die in de respectieve toespraken naar voren werden gebracht.

Vanzelfsprekend is er in het vervolg van de begrotingsdebatten nog voldoende ruimte om de specifieke beleidsaspecten te bespreken, maar vooraf wil ik nog even verder ingaan op achtereenvolgens het financieel evenwicht (met inbegrip van het reservefonds) en de daarbij gebruikte prognoses, de organisatie van provinciale diensten via paraprovinciale vzw's of autonome provinciebedrijven, het provinciale pensioenfonds en de legislatuuroverschrijdende subsidies.

DEBATTEN

Het financieel evenwicht

In verschillende toespraken wordt telkens de vrees uitgedrukt dat het bereikte financieel evenwicht wankel is en onvoldoende garanties biedt voor gezonde provinciale financiën, waarbij de terminologie van de diverse sprekers varieert van een waarschuwing om bij tegenwind in de sloot te belanden tot het ronduit utopisch noemen van de voorliggende prognoses.

Wie de toespraken bij de begrotingsbesprekingen 2003 en 2004 erop naleest, zal met mij vaststellen dat de vrees voor een financiële ontsporing ook bij deze begrotingen werd geopperd, en werd met nog meer stelligheid beweerd dat het ongetwijfeld de laatste begroting in evenwicht was.

Zoals ik reeds in mijn toespraak stelde, is de begrotingsopmaak om tot ten treure herhaalde, maar niet naast te kijken redenen inderdaad een moeilijke evenwichtsoefening die in 2005 opnieuw tot een goed en realistisch einde werd gebracht. Aan de hand van volgende beschouwingen wil ik u daar graag van overtuigen:

a) het grote tekort in eigen dienstjaar

Wie er de begrotingen van de laatste jaren op naleest, kan met mij vaststellen dat telkenjare opnieuw de begroting eigen dienstjaar met een deficit sluit. In 2003 bedroeg dit tekort 26.4 miljoen euro, in 2004 24.3 miljoen euro en in 2005 28.9 miljoen euro.

Dergelijk tekort zou inderdaad een financiële ramp zijn indien de begroting voor de volle 100% zou worden uitgevoerd, maar dat is vanzelfsprekend niet het geval. Als goede huisvader worden de ontvangsten immers begroot met de nodige voorzichtigheid, waardoor telkenjare meer ontvangsten gerealiseerd worden dan begroot. Voor 2003 werd 178 miljoen euro ontvangsten begroot, maar werd er 191 miljoen gerealiseerd.

Anderzijds worden de uitgaven maximaal ingeschat om een vlotte werking mogelijk te maken, wat maakt dat de uitgavenbegroting slechts gedeeltelijk gerealiseerd wordt.

b) de prognose

In de financiële meerjarenplanning worden de begrotingscijfers 2005 in de prognose 2005 gecorrigeerd in functie van de realisatiegraad van de uitgaven. Het principe is eenvoudig: op basis van de laatst gekende rekeningen wordt nagegaan hoeveel procent van de personeels- en werkingskredieten en van de overdrachten effectief gerealiseerd werden. Deze percentages worden toegepast op de begrotingscijfers 2005 om zo tot een realistische inschatting te komen van de uitgaven 2005.

Deze werkwijze laat toe om de financiële meerjarenplanning veel nauwer te laten aansluiten op de realiteit. Ik wil dan ook ten stelligste tegenspreken dat het een utopische meerjarenplanning of een "driekwartraming" betreft. Immers, de gehanteerde realisatiegraden zijn gebaseerd op de rekeningcijfers en niet gekozen in functie van een sluitend meerjarenplan.

c) de meerjarenplanning

De meerjarenplanning 2006-2008 is sluitend en zal dat ook bij de volgende begrotingen moeten zijn. Wie er de meerjarenplanningen van 2004-2006 en 2005-2007 op naslaat, zal tot de conclusie komen dat ook de voorbije jaren slechts een nipt evenwicht gerealiseerd werd, met inbegrip van het reservefonds; maar dat het volgende jaar toch opnieuw een sluitend plan kan opgemaakt worden.

In zo'n meerjarenplan spelen tal van parameters die door interne en externe beslissingen kunnen beïnvloed worden. Ik verwijs enkel naar het provinciefonds: als de indexatie inderdaad op het niveau van de gemeenten wordt gebracht, heeft dit een positieve invloed op het financieel evenwicht zelfs indien - zoals in de beleidsbrief van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden staat - dit enkel in de tweede helft van die Vlaamse legislatuur zou gebeuren. Het zijn dus zaken die wij niet zelf in handen hebben. Door strikt de hand te houden aan de groei van de personeelskosten, de werkingskosten en de overdrachten en waar nodig bij te sturen, zal ook bij de volgende begrotingen een financieel evenwicht gerealiseerd worden.

d) het reservefonds

Het reservefonds wordt integraal meegeteld om een evenwichtig financieel meerjarenplan te realiseren. Deze legislatuur startte met een reservefonds van 12.5 miljoen euro en de bestendige deputatie heeft de intentie om met eenzelfde reserve te eindigen. Het hoeft geen betoog dat de jaarlijkse minderinkomst van 6 miljoen euro uit het provinciefonds deze intentie hypothekeerde. Uit de meerjarenplanning - en fractieleider Liebaut heeft dat hier ook al gesteld - blijkt dat einde 2006 het integrale reservefonds intact blijft.

Provinciale taken via gewone of autonome provinciebedrijven en provinciale vzw's

De passus uit mijn toespraak over het organiseren van een aantal taken in vzw's of provinciebedrijven is, te horen aan de aandacht hiervoor in uw toespraken, niet in dovemansoren gevallen. Dit verheugt me ook, want het was precies mijn bedoeling om een aanzet te geven tot discussie, die vrank en vrij en met het globale provinciale belang voor ogen moet kunnen gevoerd worden.

Dat dit onderwerp tot tegenstrijdige opinies aanleiding geeft, verwondert me geenszins en versterkt me in mijn overtuiging dat het belangrijk is om als raad hierover van gedachten te wisselen en onze rol, die zowel beleidsmatig als controlerend dient te zijn, ten volle op te nemen.

Naast het belang van de rol die elk van ons ten volle dient te spelen in de bestuursorganen waar hij of zij lid van is, wilde ik ook waarschuwen voor de financiële implicaties die kunnen ontstaan als gevolg van de oprichting van vzw's en autonome provinciebedrijven. Deze waarschuwing betrof geenszins de schrik dat er oneigenlijk gebruik zou gemaakt worden van opgebouwde reserves of dat er een slechter financieel beheer zou gevoerd worden. Immers, daar zullen de provinciale vertegenwoordigers in de raad van bestuur wel over waken.

Mijn punt is: hoe kunnen we vermijden dat paraprovinciale instellingen met voldoende reserves jaar na jaar meer betoelaging ontvangen dan er uitgaven zijn en dienen we er niet naar te streven om ook deze instellingen te laten voldoen aan de voor de provinciale diensten geldende strikte budgettaire richtlijnen inzake uitgavengroei? Naarmate meer van dergelijke vzw's en/of APB's opgericht worden, zal deze vraag steeds nadrukkelijker weerklinken.

Het debat hierover is geopend, de sensibilisering is nuttig en moet u toelaten om in de verschillende bestuursorganen uw rol ten volle te kunnen spelen.

Het pensioenfonds

Ik kom nog even terug op het pensioenfonds en de aanbeveling van Groen! om nu te denken aan de pensioenen van de personeelsleden die binnen 10 of 20 jaar het provinciebestuur zullen verlaten.

Vanzelfsprekend kan ik me achter deze aanbeveling scharen, meer zelfs, met de oprichting van de vzw Pensioenfonds is het denken aan de toekomstige pensioenverplichtingen gepromoveerd tot een structureel gegeven van het provinciaal beleid en niet langer beperkt tot een mogelijke denkpiste.

Via het pensioenfonds zijn de financiële repercussies van de vergrijzing quasi volledig ingedeekt en beperkt de vraag zich tot het tempo waarmee de onderfinanciering uit het verleden moet weggewerkt worden. De huidige bijdragevoet volstaat immers om alle nieuw opgebouwde pensioenrechten te valoriseren; vermoedelijk kan geen enkel ander openbaar bestuur dergelijke cijfers voorleggen en dat is ook gesteld door fractieleider Liebaut.

Besturen die geen pensioenreserves hebben opgebouwd, zullen in de nabije toekomst geconfronteerd worden met stijgende bijdragevoeten (die nu toch ook al 27.5% belopen); Oost-Vlaanderen daarentegen heeft via het pensioenfonds een quasi volledige financiering van alle pensioenverplichtingen, zowel van de huidige als van de toekomstige.

De actuariële studie, die de leidraad vormt bij het bepalen van de bijdragevoet, zal per 31-12-2004 hernomen worden. De bevindingen zullen, indien nodig, aanleiding geven tot de nodige bijsturing; maar steeds rekening houdend met het feit dat de pensioenverplichtingen langetermijnverplichtingen zijn.

Schuldpositie en langlopende subsidieverbintenissen

Ik wil ook nog even kort inpikken op de bemerking dat de schuldpositie geflatteerd wordt door het niet in rekening brengen van de langlopende convenanten die afgesloten worden met culturele en socio-culturele vzw's en waarbij de provincie jaarlijks een subsidie betaalt waarmee deze vzw's een lening kunnen terugbetalen, inderdaad.

DEBATTEN

Los van de opportuniteit van het afsluiten van deze convenanten kunnen dergelijke subsidies bezwaarlijk als een financiële schuld van de provincie worden beschouwd. De provincie neemt geen lening op en betaalt ook geen intresten of aflossingen. Wel is er een convenant waarbij een jaaroverschrijdende subsidie wordt afgesproken vergelijkbaar met de convenanten met de centers of excellence die toch al enkele jaren geleden besproken en goedgekeurd zijn in deze raad en die evenmin bij de uitstaande schulden thuishoren.

Het spreekt voor zich dat dergelijke langlopende convenanten alleen in specifieke en uitzonderlijke gevallen kunnen afgesloten worden en dat de beslissing hierover exclusief tot de provincieraad behoort.

Ik meen te mogen stellen dat met de algemene toespraken van de verschillende fracties de toon voor een constructief en inspirerend begrotingsdebat gezet is.

Ik herinner hierbij ook aan de nuchtere beschouwingen die fractieleider Beke hier gegeven heeft. Ik zou alleen de leden van zijn fractie willen waarschuwen dat het gevaarlijk is als ze al te lang de adem inhouden. Dat zouden we niet graag meemaken.

Mijnheer Liebaut heeft met zijn scherpe wijsheid het beleid in een realistisch daglicht geprojecteerd. Hij benadrukt ook het belang van het middenveld. Ik hoop, Fractieleider Liebaut, dat vanavond het Belgisch middenveld het ook goed doet, want we zullen dat nodig hebben, nietwaar?

Mijnheer Hertog, ik moet u gelukwensen met uw speech als woordvoerder. Ik weet echter niet goed, gezien het rollenpatroon dat u hier naar voren gebracht hebt, of ik u papa moet noemen terwijl u met vaderlijke genegenheid neerkijkt op de deputatie of dat we gewoon verder Peter mogen zeggen. In ieder geval, het rollenpatroon dat u hier schetst, zorgt ervoor dat de 6 kinderen die hier beneden zitten over een pak ouders beschikken en we kijken uit naar wat Sinterklaas in onze schoen zal leggen.

Over de controletaken: het is aan de ouders die hier het ganse jaar door in de provincieraad zitten om te kijken in welke mate de begroting gerealiseerd wordt.

Mijn uitnodiging is dus duidelijk en mijn uitnodiging was nog duidelijker wat betreft de vzw's en de APB's, denk ik.

Ik zal niet verder in detail ingaan op de toespraken. Het is de gewoonte dat de sectoriële opmerkingen besproken worden door de functioneel bevoegde gedeputeerden. Ik wil u in ieder geval allen uitnodigen om met diezelfde positieve ingesteldheid de verdere begrotingsbesprekingen te voeren en zo aan deze vergadering haar democratische meerwaarde te geven.

Dank u voor uw aandacht.

De heer voorzitter

Dank u, Mijnheer de Eerste Gedeputeerde, voor de repliek namens de deputatie. Collega's, wie vraagt het woord op deze replieken?

De heer Stevenheydens

De eerste gedeputeerde had het ook over het reservefonds, heb ik het goed begrepen dat we deze legislatuur begonnen zijn met 12 miljoen euro in het reservefonds?

Het overzicht van de financiële ontwikkeling van dit begrotingsjaar gaat terug tot 2003. Ik heb hier een overzicht van het jaar 2000, het begin van de legislatuur, en volgens deze papieren zat er toen 15 miljoen euro in het reservefonds. Wie is er dan mis? U of de documenten?

U zei daarnet nog: "We zijn gestart met 12 miljoen euro, maar op de rekening in 2000 staat 15 miljoen euro vermeld. Dat is toch niet onbelangrijk, denk ik.

De heer gedeputeerde De Buck

Spreekt u over de rekening, collega?

De heer Stevenheydens

Natuurlijk.

De heer gedeputeerde De Buck

We zijn uitgegaan van de fondsen waarover we beschikten toen we de begroting opgesteld hebben en op dat ogenblik was het 12,5 miljoen euro.

De heer Stevenheydens

In 1999 toen men nog in belgische frank rekende, zat er zelfs nog iets meer in. Ik wil die cijfers straks wel eens met u bespreken, want ik heb over dat reservefonds, ook een beleidsvraag ingediend. Ik stel voor wat de financiële kant betreft zowel over dat reservefonds, als over de financiële ontwikkelingen dat ik u daar de komende dagen nog enkele vragen over stel. En ik zou toch ook wel willen uitklaren of deze documenten juist zijn of niet.

De heer gedeputeerde De Buck

Bij de beleidsdocumenten die we opgesteld hebben, zijn we er principieel vanuit gegaan dat er een reservefonds van minimum 12,5 miljoen voorhanden moest zijn. Dat de fondsen die overgeheveld zijn naar dat fonds tijdelijk groter of kleiner zijn, komt door de fluctuaties. Ik kan u niet van buiten de juiste stand en de fluctuaties zeggen, maar we zijn er altijd vanuit gegaan dat het reservefonds 12,5 miljoen moest bedragen. Maar fluctuaties zijn er uiteraard.

De heer Stevenheydens

Ik heb nog een paar andere opmerkingen buiten de financiële. De CD&V-fractievoorzitter had het over de provinciale bijbel. Een nogal gevaarlijke stelling, want als men deze provinciale bijbel wilt goedkeuren, vraagt men toch wel blind geloof in financiële mirakels en wonderbaarlijke vermenigvuldigingen. Ik stel voor om in het vervolg niet meer over een provinciale bijbel te spreken, want dan ben ik alvast een provinciale atheïst.

Nog belangrijker vond ik de boom die fractieleider Liebaut wou opzetten over het gebrek aan belangstelling van de pers. Mijnheer de fractieleider, u moet daarvoor niet naar de media of de pers kijken, want de schuldigen zitten voor u. Elk jaar opnieuw organiseert de deputatie een persconferentie voor de begrotingsbesprekingen beginnen. Ik vind dat niet netjes, want de zaken die wij hier gisteren vernamen, was reeds aan de journalisten meegedeeld. Indien ik als journalist in de voormiddag uitgenodigd werd voor een persconferentie en ik krijg daar de tekst met dezelfde toelichting (of misschien iets meer) als de fractieleiders, dan zou ik 's middags ook niet meer naar de provincieraad komen. Die tijd kan men dan beter besteden aan het voorbereiden van het artikel voor de volgende dag. Ik heb mijn tekst aan de pers bezorgd na mijn tussenkomst in de raad. Ik stel dan ook voor om dat in het vervolg allemaal zo te doen. Ik kan wel begrijpen dat men over andere onderwerpen zijn standpunt op voorhand aan de pers kenbaar maakt, maar als men problemen heeft met het gebrek aan belangstelling van de pers tijdens de begrotingstoespraken of -debatten, dan moet men gepaste maatregelen treffen. Ik denk dat het veel eerlijker is dat men de pers hier uitnodigt om samen met de raad nota te nemen van de tussenkomsten en dat is ook een kwestie van beleefdheid. Ik stel dan ook voor naar alle fracties om volgend jaar de begrotingsbesprekingen op die manier te laten verlopen. Wenst de meerderheid (want ik ken mijn plaats in de oppositie) dat niet te doen, dan moet mijnheer Liebaut niet meer komen klagen rond gebrek aan mediabelangstelling tijdens de debatten.

Alhoewel het maar weinig met de begroting te maken heeft, wil ik ook nog eens tussenkomen op de collectieve gekte in Nederland bij de verkiezing van de meest verdienstelijke Nederlander waar u over sprak. Indien men geen kandidaten had genoemd, dan had ik spontaan aan Willem van Oranje gedacht als mijn kandidaat. Toch kan ik mij volledig vinden in de keuze van de Nederlanders.

DEBATTEN

Ik stel ook vast dat zowel Willem van Oranje als Pim Fortuyn twee zeer verdienstelijke Nederlanders waren, die allebei met kogels vermoord werden. Wat mij wel stoort Mijnheer Liebaut aan uw opmerking is dat u met een wrang gevoel reageert op die verkiezing. U waarschuwt ons ook al voor het geval dat zo'n verkiezing bij ons zou plaatsvinden en u zegt dan wel dat de kiezer altijd gelijk heeft, toch vraag ik mij af of u dat ook echt meent.

Als u dat echt vreest, kan ik u de suggestie doen dat u het voorstel brengt om inderdaad de meest verdienstelijke Vlaming te verkiezen. Om problemen te vermijden kan men volgens goede Cubaanse of Stalinistische traditie slechts een kandidaat voorstellen, zo is het probleem waarvoor u waarschuwde meteen opgelost.

Rumoer

Ik vind het wel gek dat er nu gereageerd wordt en daarnet niet.

Tot slot wil ik dit nog meegeven. Ik ben kritisch geweest ten opzichte van de cijfers, we hebben daar reeds reactie op gekregen. Ik ben ook het ganse jaar kritisch geweest naar het beleid van de deputatie toe. En ik heb vorige week nogal scherp gereageerd naar de houding van de deputatie, toen ze het moest opnemen voor de inwoners van de provincie. Ik vind het dan ook spijtig dat daar geen enkele reactie op gekomen is.
Dank u.

De heer Liebaut

Op dat laatste wil ik natuurlijk niet reageren. Collega Stevenheydens vindt dus dat mensen als Erasmus, Willem van Oranje en zoveel anderen, gelijkwaardig zijn aan een politicus die geen enkele politieke daad gesteld heeft en ook geen enkele verantwoordelijkheid opgenomen heeft. Hij heeft wel op populistische wijze veel los gemaakt in de samenleving en aangezien hij door het politieke bestel ingedekt was, bleef hij te lang onbesproken. Als je dat allemaal gelijkstelt. Goed. Dat is dan uw keuze die blijkbaar ook gedeeld wordt door veel anderen die aan deze spelletje deelnemen, maar vraag mij niet dat ik ook die mening deel. Ik neem daar compleet afstand van. Dit even ter zijde.

Ten tweede hebt u het over de belangstelling van de media voor deze raad. Collega, u weet net zo goed als ik dat alles wat wij hier bespreken zelden een weerklank vindt in de regionale - of nationale pers. En dat is niet alleen voor deze raad zo, maar in het tijds klimaat waarin we nu leven is dat ook het geval bij de gemeenteraden. Ik stel ook vast dat er over bijna geen enkele gemeenteraad een verslag verschijnt in een krant, waarin ook de stem van de oppositie meegedeeld wordt. De kiezer of de burger zou moeten weten wat er door de verkozenen in zo'n raad verteld wordt, welke stelling zij daar aannemen, hoe de beslissingen tot stand komen, welke oppositietaal er daar gevoerd wordt en welke kritiek er daar naar boven komt. Op die manier zou de burger kunnen oordelen.

Collega, ik kom natuurlijk uit een andere tijd dan jij, want je bent zoveel jonger, maar vroeger werden er toespraken vanuit het parlement weergegeven op de eerste bladzijde van de krant. Ik vraag niet dat dit vandaag terug gebeurt, maar de burgers zouden toch minstens de essentie moeten kunnen kennen van wat er daar in het parlement, in de provincieraden en in de gemeenteraden door de meerderheid en de oppositie gezegd wordt.

De democratie berust maar op het feit dat mensen participeren aan die democratie. Dat de mensen de waarden die de democratie onderschrijven en ondersteunen delen. Hoe kunnen de mensen voluit participeren aan de democratie en daarin blijven geloven als ze niet weten en vernemen wat die democratische organen gezegd hebben over hun belangen en hun noden. Als ze niet weten wat daar beslist is en op welke wijze deze beslissingen tot stand gekomen zijn. Daarover gaat het. En dat is geen kritiek aan de individuele journalist, maar dat komt door het tijds klimaat waarin we zitten. Ik zeg dat dit de democratie schaadt en op langere termijn gewoon funest is om het democratisch gehalte van de samenleving te versterken.
Dank u.

applaus

De heer gedeputeerde De Buck

De collega heeft blijkbaar iets tegen het woord 'bijbel', zelfs als het in overdrachtelijke zin gebruikt wordt. Ik raad hem aan om eens een woordenboek te raadplegen, want 'bijbel' heeft verschillende betekenissen. Ikzelf behoor niet tot die groep mensen van de maatschappij die de bijbel als richtinggevend beschouwen, maar ik heb geen enkel filologisch bezwaar tegen het feit dat men een richtinggevend document soms een bijbel noemt. Onze taalkundigen hebben dat zo in de 'Van Daele' vastgelegd en u kunt dat daar ook raadplegen. Het getuigt ook van een vorm van eenheid om op die manier te reageren tegen een boek dat alle eerbied verdient.

Wat de pers betreft, de deputatie heeft inderdaad de gewoonte om voor het begrotingsdebat de ontwerpteksten en de ontwerpcijfers voor te leggen. Maar ik denk echt niet dat de raad daardoor niet tot zijn recht komt. Het is ook de eerste keer dat ik die klacht hoor. Trouwens ik heb in de Gazet van Antwerpen vandaag uitvoerig de versie van mijnheer Stevenheydens kunnen lezen, zijn kritiek op de provinciale begroting. Andere kranten heb ik nog niet kunnen doornemen, maar iedere krant zal wel een duiding hebben. Ik ga er hier niet verder over mekkeren, maar ik vind dat dit debat hier niet op zijn plaats is.

Wat Proses en het charter van het scheldelandschapspark betreft, die discussie is hier reeds gevoerd. Alles is hier duidelijk gezegd. Het is toch niet de bedoeling dat we hier gaan play-backen. Dank u.

De heer Stevenheydens

Ik heb het daarnet nog gezegd, de tekst van de deputatie wordt ter beschikking gesteld voor de begrotingsdebatten. Ik heb mijn tekst en ook mijn mondelinge kritiek gegeven na mijn tussenkomst. Dat is toch wel een belangrijke nuance. Ik kan alles goedkeuren wat mijnheer Liebaut zegt over de media, maar als men het anders wil, dan moet men geen persconferenties houden voor de begrotingsdebatten. Probeer het volgend jaar eens, je zult zien dat de pers hier voltallig aanwezig zal zijn.

De heer voorzitter

Mevrouw Van Grembergen, u hebt het woord.

Mevrouw Van Grembergen

Geachte Collega's,
Ook al zit ik in de oppositie, toch wil ik mijnheer Liebaut steunen in gans die discussie over de verkiezing van de belangrijkste Nederlander. Er is al een jaar of twee, drie een tendens aan de gang waarbij we moeten dansen op de tonen van de pers om in de belangstelling te komen. Dat is jammer. Het is zowel in Nederland als bij ons het geval en we creëren daardoor een enorme armoede bij de bevolking. Daar zijn wij gedeeltelijk de dupe van, maar ook de geschiedenis van ons land en daarom steun ik volledig het betoog van mijnheer Liebaut.

De heer Van Hecke

Ik wil nog iets over de begroting zeggen.
Tot u spreekt een van de getuigen van Jehova in deze raad. We zijn blijkbaar met 19 hier en ik moet zeggen, het is nieuw voor mij, ik had het mij nog niet kunnen inbeelden. Mijnheer Lootens had natuurlijk al lang door dat ik getuige van Jehova was.
Voorzitter, Collega's, toch ben ik liever getuige van Jehova dan te behoren tot de kudde schaapjes die dag in dag uit gedwee zijn herders en zijn waakhondjes volgt. We zien dat elke maand bij de stemmingen op de 64 meerderheidsbanken.

Rumoer

DEBATTEN

Als ze aanwezig zijn, dat is waar. Het zijn er nooit 64.

De algemene teneur van gisteren, maar ook nu - van de fractieleiders van de meerderheid - is in de eerste plaats dat als het niet zo goed gaat met onze financiën, het altijd de schuld is van iemand anders en het is altijd Vlaanderen. Vlaanderen is de grote boeman. Ik hoor al jaren zeggen: 'Vlaanderen heeft weer dit uitgespookt en Vlaanderen heeft wéér dat uitgespookt'.

Het provinciefonds gaat nu ook al jaren mee. Er zijn ingrepen gebeurd in het provinciefonds, absoluut, dat is juist. Het jaar dat dat gebeurd is, moet het voor de deputatie moeilijk geweest zijn om onmiddellijk in te grijpen. Maar we gaan toch niet elk jaar opnieuw verwijzen naar die ingreep in het provinciefonds en oude koeien uit de gracht blijven halen. Ik stel overigens vast dat de drie meerderheidspartijen hier nu eigenlijk ook meerderheidspartijen zijn op Vlaams niveau, dus ik denk dat er kanalen zijn om daar iets aan te doen als men dat zou willen doen.

Rumoer

En, is 't verbeterd?

Rumoer

'k Had het gedacht.

Gelach

Het gaat niet alleen over het provinciefonds, maar ook over het opleggen van eenzijdige beslissingen en ik denk dat collega Hertog iets heel belangrijks heeft gezegd. Hij heeft gezegd dat we moeten opletten dat wij niet hetzelfde doen - of dat nu naar de gemeenten is of naar vzw's of naar het middenveld of wat dan ook - en hij haalt heel terecht het voorbeeld aan van de subsidiëring van de milieuverenigingen. Ik zou daar nog een paar voorbeelden kunnen aan toevoegen en we gaan erop terugkomen in de debatten. We zullen nog een debat hebben over de subsidies aan 11.11.11, over de subsidies aan de dagcentra met specifieke erkenning voor NAH (niet-aangeboren hersenletsels). Ook daar nemen wij eensklaps eenzijdig een maatregel die hard zal aankomen in die sector. Wij zeggen wel dat Vlaanderen dat niet mag doen, maar wij doen dat dus ook.

Ik heb Vlaanderen nog nooit tegen de provincie horen zeggen dat ze een golfterrein moet aanleggen. Dat heb ik nog nooit gehoord. Heeft Vlaanderen aan ons gezegd: 'jullie moeten een dierenkliniek oprichten?' Dat heb ik Vlaanderen nog niet horen zeggen. Dat zijn keuzes die deze meerderheid zelf maakt. Dat zijn geen keuzes die opgelegd worden door de hogere overheid.

En dan die vzw's.

Er wordt ongelooflijk veel over die vzw's gesproken en het is de eerste keer dat ik dat hoor. Ik vind dat eigenlijk zeer interessant.

Wat is het probleem? Het probleem is blijkbaar dat sommige vzw's met een potje zitten met wat reserves in. Ik zou eigenlijk het liefst willen weten over welke vzw's het gaat. Ik ken ze niet allemaal van buiten. Ik kan ze nu niet allemaal opsommen. Toerisme Oost-Vlaanderen komt in mij op. Daar zullen wel wat reserves zitten, zeker. Er is ook Monumentenwacht, Pamzov, Lemberge, de Gavers, al die paraprovinciale instellingen en vzw's, ik zou eens willen weten waar die grote kassen zitten. Misschien is een doorlichting wel goed zodat we een beeld hebben van waar die grote kassen zitten.

Ik verwijs ook naar de tussenkomst van de VLD-fractieleider. Hij zegt dat we eigenlijk moeten zorgen voor een betere terugkoppeling via de fracties, via onze vertegenwoordigers in die paraprovinciale instellingen en ik hoor van de deputatie zeggen dat de raadsleden controle moeten uitoefenen. Dan stel ik mij gewoon de vraag hoeveel gedeputeerden er voorzitter zijn van die vzw's en van die paraprovinciale instellingen. Ik denk dat heel veel gedeputeerden daarin aanwezig zijn.

Wat de reservevorming van die vzw's betreft: misschien geven wij gewoon te veel dotaties en dan moeten we dat nakijken, dan moeten we de rekeningen controleren. En als ze teveel geld gekregen hebben, dan moeten we dat misschien terugschroeven. Misschien gaan ze ook zeer zuinig om met hun middelen, dat is ook goed. Misschien willen ze een stukje opzij zetten, op een spaarboekje voor later, om grote investeringen te doen. Is dat dan slecht? Als een vzw een werking heeft en ziet dat er grote investeringen op haar afkomen, waarom zou ze dan niet een aantal middelen opzij mogen zetten voor de jaren die komen, voor als ze die middelen nodig heeft? Dat doen wij toch ook?

Wij hebben in de provincie toch ook een reservefonds? Het is wel een beetje kleiner dan enkele jaren geleden, maar voorlopig zit er nog altijd iets in.

De VLD-fractie leider heeft ook gezegd dat hij geen doorschuifoperaties wil en ik geef hem 100 % gelijk. Hier wil ik toch wel verwijzen naar wat wij over het pensioenfonds gezegd hebben. Wij zeggen al enkele jaren dat wij een aantal lasten doorschuiven naar de toekomst, dat wij eigenlijk ons werk niet doen. Ook collega Mendonck is vroeger op dit punt tussengekomen hij heeft erop gewezen dat wij volgens de actuariële studie te weinig inspanningen doen om dat fonds op niveau te houden.

Wat hoor ik dan in de repliek van gedeputeerde De Buck? Hij geeft ons nog gelijk ook!. Hij erkent de onderfinanciering van het pensioenfonds en dat siert hem. Dus ik denk dat we het er allemaal over eens zijn: het pensioenfonds is ondergefinancierd en we moeten een extra inspanning doen.

Jawel, Mijnheer De Buck, het staat erin, u erkent de onderfinanciering, het staat zwart op wit op papier.

Mijnheer Liebaut, u zegt altijd heel verstandige dingen. Altijd. U heeft gesproken over de interpretatie van de cijfers en we kunnen daar natuurlijk veel over discussiëren. Ik ga dat straks nog doen. We lezen die cijfers allemaal een beetje anders. Maar, écht waar, ge moet mij geloven, ik lees zoals het er staat. Ik kom er later op terug.

Heel mooi was hetgeen op de eerste pagina staat, wanneer hij het heeft over de graad van hartstochtelijkheid waarmee de individuele leden de golfkredieten goedkeuren. Ik denk dat fractie leider Liebaut daar een heel mooi punt aanhaalt en heel correct weergeeft wat de gevoelens zijn over dat dossier over de fracties heen en ik neem ook aan dat het voorbeeld niet toevallig gekozen is.

Mijnheer Liebaut erkent ook het groeiend tekort van het eigen dienstjaar.

Dat is correct. We hebben ook een heel duidelijke waarschuwing gehoord, namelijk dat de reserve van 17 miljoen EUR er nog moet zijn in 2006. Ik hoop het. Volgens de meerjarenplanning zou die er nog moeten zijn, maar, Mijnheer Liebaut, we komen in globaliteit wel van 72 miljoen EUR als reserve. Dus wanneer we in 2006 op 17 miljoen EUR uitkomen, zullen we toch wel 55 miljoen EUR reserves hebben opgesoupeerd.

Dan was er nog een pleidooi voor behoorlijk bestuur en eigenlijk een pleidooi om nog meer provinciale bevoegdheden te krijgen.

We vragen aan de Vlaamse overheid, aan de federale overheid om ons nog wat werk bij te geven. We zijn er klaar voor, we zijn bereid dat te doen en dat kadert dan ook nog in behoorlijk bestuur. Ik hoop dan ook dat de meerderheid altijd met voldoende personen en in aantal zal zijn om al die belangrijke nieuwe taken die we gaan krijgen te kunnen stemmen. Misschien moeten we daar eens een rekensommetje over maken: ik denk dat 20 à 30 % van de beslissingen die hier genomen worden enkel maar kunnen gestemd worden door de aanwezigheid van de oppositie. Dus ik denk dat we eerst daaraan moeten werken vooraleer we nieuwe bevoegdheden vragen aan de hogere overheid.

Mijnheer Hertog van de *sp.a*, heel kort.

Ik kan u op vele punten volgen en ik heb heel goed uw bezorgdheid gehoord omtrent het Noord-Zuidbeleid en de belangrijkheid van de opdracht die we inderdaad als provinciebestuur hebben. U wijst ook heel terecht op de lichte achteruitgang van de budgettering. We gaan daar later ook nog op terugkomen, want dit is toch wel een ommezwaai in het beleid.

Dan komen we bij de repliek van gedeputeerde De Buck over de financiën.

Elk jaar kunnen we dezelfde discussie voeren. Elk jaar horen we een goed-nieuwsshow, want het gaat allemaal goed, de begroting is in evenwicht en natuurlijk heeft u gelijk en natuurlijk hebben wij gelijk, want als je met een reserve zit, kun je de begroting in evenwicht houden. Als je kijkt naar het dienstjaar zelf, naar 2005, dan kunnen we alleen maar vaststellen - dat moet u niet ontkennen en dat ontkent u ook niet - dat we meer uitgeven dan dat er binnenkomt. We kunnen de begroting maar sluitend maken door te putten uit de reserves.

DEBATTEN

Wanneer we kijken naar de reële cijfers ga ik het niet alleen hebben over de begrotingscijfers. In dat overzicht, in die meerjarenplanning, zitten prognoses die niet door de oppositie werden opgemaakt, maar wel door de meerderheid.

De prognose voor 2004: min 5.3 miljoen EUR op het einde dienstjaar: tekort.

2005: min 10.4 miljoen EUR.

2006: min 10.9 miljoen EUR.

2007: min 11 miljoen EUR.

2008: min 8.6 miljoen EUR.

Het zijn mijn cijfers niet, maar als de meerderheid zegt dat dat de prognose is en ik ben goedgelovig - en dat ben ik in deze materie, ik geloof de deputatie - dan kan ik alleen maar vaststellen dat in 2008 alle reserves op zullen zijn. Dat staat op het papier dat de meerderheid hier voorlegt.

En dan nog de convenanten.

Er wordt natuurlijk gezegd dat wij geen rente betalen, dat wij geen schulden betalen, maar in de overeenkomsten en de convenanten die wij afsluiten, zeggen wij heel duidelijk dat wij zowel het kapitaal als de intresten terugbetalen. Dus dat doen wij wel. Boekhoudkundig betalen wij natuurlijk geen schuld af, maar onze subsidiëring dient net om kapitaal en intresten af te betalen en dat is de essentie van de zaak. Nu verwijs ik ook naar de centers of excellence, maar de centers hebben een garantie per legislatuur als ik mij niet vergis, die krijgen geen garanties over 21 jaar. Dus dat mogen we niet vergelijken.

Ik zou er nog kunnen inkomen mochten we convenanten afsluiten voor een periode gelijk aan de legislatuur. Dat zou misschien nog aanvaardbaar zijn, want het is dezelfde meerderheid, maar 21 jaar is natuurlijk bijna 4 legislaturen.

Tot daar een aantal replieken.

De heer Beke

Mijnheer de Voorzitter,

Ik zou heel kort iets willen zeggen over datgene wat collega Van Hecke heeft gezegd.

Die doorschuifoperatie is, denk ik, een zorg die mede door de deputatie gedeeld wordt. Wij willen voorkomen dat de volgende legislatuur zou belast worden met de gevolgen van beslissingen die wij nu zouden nemen. Ik denk dat wij onze verantwoordelijkheid nu ten volle moeten nemen en ook nog in de komende twee jaar die we hebben.

Ik zou hem ook willen zeggen dat hij het verkeerd voorheeft wanneer hij de meerderheid en onze fractie beschouwt als een kudde brave schapen. Alleen is de methodiek anders. Wanneer je in de meerderheid zit, dan wordt de politieke discussie aangaande een aantal zaken hard gevoerd binnen de fractie. Ik kan hem wat dat betreft duidelijk zeggen dat er vaak heftig gediscussieerd wordt, dat er ook meningsverschillen zijn, maar dat wij nu eenmaal een verantwoordelijkheid hebben in de meerderheid en dat wij proberen om tot een consensus, een overeenkomst te komen en die hier dan verdedigen. Dit sluit niet uit dat er ook in dit debat hier en daar wat kritische bedenkingen zullen geformuleerd worden - dat is het recht van elk raadslid - maar dat is het verschil tussen een meerderheidspartij en een oppositiepartij. Ik denk dat wij van mening kunnen verschillen over een aantal items, dat zal ook blijken uit dit debat, maar dat is eigenlijk het gevolg van wat ik daarnet heb gezegd.

Het debat over de pers moeten we inderdaad eens verder bekijken.

Die mensen doen ook hun werk, maar het zou goed zijn dat datgene wat hier gezegd en opgemerkt wordt ook meer zou uitgestraald worden naar de bevolking. Ik moet slechts teruggaan naar de jaren '80 waar dit volop gebeurde: de burger reageerde daar inderdaad op. De burger leest de krant, hij weet wat er gezegd wordt en hij reageert op positieve en negatieve dingen. Ik denk dat daar een zeker deficit ontstaan is en dat het goed is dat we dat aan die 'andere macht' zoals de pers dikwijls genoemd wordt, meegeven als een provinciale volksvertegenwoordiging eigenlijk. Zoals wij onze taak moeten vervullen, is het ook goed dat zij op die manier een bijdrage leveren aan de verdere democratisering en objectivering van het politieke gebeuren in onze maatschappij.

Ik dank u.

De heer gedeputeerde De Buck

Ik wil heel kort repliceren op hetgeen de fractieleider van Groen! heeft gezegd.

Collega, in het taalonderwijs spreekt men vaak over de communicatieve methode, dat is de huidige methode waarbij men de nadruk legt op enerzijds spreken en luisteren en anderzijds op lezen en schrijven. De leesboog is ook een vaak gebruikte term. De leesboog is het aantal woorden dat men tegelijkertijd in het oor kan knopen.

Ik denk dat de collega beperkt is in zijn taalgebruik, in zijn leesboog. Hij neemt dus stukken van zinnen waarin hij zijn gelijk haalt of hij beluistert stukken van zinnen en haalt daaruit zijn gelijk. In ieder geval, ik denk dat hij totaal verschillende zaken gelezen en gehoord heeft dan wat er werkelijk naar voren gebracht werd.

Mevrouw Van Grembergen

In verband met het financieel beleidsplan heeft collega Van Hecke volledig het gras voor mijn voeten weggemaaid. Al zijn replieken zijn terecht en ik wil mij daar volledig bij aansluiten om niet in herhaling te vallen.

De heer Van Hecke

Mijnheer de Voorzitter, gedeputeerde De Buck daagt mij uit.

Ik zou willen, Mijnheer de Gedeputeerde, dat ge mij precies zegt waar ik met mijn leesboog fout geschoten heb. U zegt wel dat ik bepaalde dingen fout gelezen heb, maar ik zou graag van u vernemen welke stukken van de tekst ik verkeerd begrepen heb of foutief heb geciteerd.

Dank u.

De heer gedeputeerde De Buck

De collega kan de globale tekst bekijken, ik ga hem daar niet bij helpen.

Rumoer

Mijn opdracht als docent heb ik beëindigd in het jaar 1985, dat is 19 jaar geleden. Er zijn misschien andere docenten beschikbaar die dat graag zullen doen.

De heer Stevenheydens

Ik heb één spontane, korte vraag.

De eerste gedeputeerde telt hoeveel woorden men kan lezen of hoeveel zinnen men kan beluisteren.

Ik stel mij de vraag hoeveel perscommuniqués een persmedewerker kan verwerken. Ik heb als fractieleider 19 of 21 persberichten van de deputatie gekregen van 5 november alleen. Ik kan mijnheer Liebaut zeker volgen wanneer hij zegt dat er vroeger veel meer aandacht werd besteed aan de raadsvergadering. 20 jaar geleden gebeurde zoiets niet, toen kreeg de pers geen 21 persberichten op één dag tijd over wat er allemaal gebeurt in Oost-Vlaanderen: de Vlaamse Ardennen, een plantactie, een nieuwe brochure, een avondje luisterplezier in de bibliotheek. Daarbij wordt telkens de naam van de gedeputeerde uitdrukkelijk vermeld voor meer informatie en op die manier komt men in de pers. 20 jaar geleden was dit niet zo en toen had de pers ook meer aandacht voor de raadsvergadering.

Misschien moet men maar eens de hand in eigen boezem steken en heel die problematiek of heel die openheid tegenover de pers op een andere manier zien. Eigenlijk overlaadt men de pers zodat er uiteindelijk geen plaats meer is voor de debatten van de raadsvergadering.

DEBATTEN

De heer gedeputeerde De Buck

Mijnheer de Voorzitter, ik zou willen eindigen met een vriendelijk woord voor mijnheer Stevenheydens, want hij heeft heel hard zijn best gedaan.

Collega, ik heb ook vele jaren in de oppositie gezeten in de gemeenteraad in Deinze. Ik heb me daar toen heel goed geamuseerd, want als ge in de oppositie zit, dan moogt ge van katoen geven. Ge tikt een draadje en ge moet nooit gans den brei tonen.

Collega, de problematiek van de pers is al zeer oud. Maar de persberichten die u quoteert gaan gewoon over het beleid, over uitvoerende zaken, over heel concrete maatregelen. Die persberichten gaan over een fietspad, een studienamiddag. Ze gaan heel vaak over beperkte dingen en ik denk dat het niet meer dan normaal is. Dat zijn zaken die niet in de raad komen, het zijn zelfs meestal gewoonweg uitvoeringen en ze steunen op de uitvoering van de begroting, maar niet direct op de uitvoering van raadsbeslissingen. Toen ik indertijd voorzitter was, heb ik de pers eens over de middag uitgenodigd om een gesprek te hebben en hen te vragen wat ze willen en waarom ze niet naar de raadsvergadering komen. Het blijft bij een heel vriendelijk gesprek, maar de meesten luisteren geen twee of drie uur naar wat hier gezegd wordt. Die pikken een kort communiqué mee. Gelukkig hebben we nog enkele getrouwen die dat wel doen.

Voorzitter Van Eeckhaut heeft twee jaar geleden ook het initiatief genomen om met de pers te praten. De beroepsjournalisten vragen meestal enkel korte stukken met reële, concrete dingen en een fietspad is naar de burger toe nu eenmaal interessanter dan een interessante en goed gestoffeerde tussenkomst van een raadslid of zelfs van een gedeputeerde.

De heer voorzitter

Vandaag hebben we de fractievoorzitters van de meerderheid gehoord, we hebben de replieken gehoord, maar we hebben nog een ganse rit af te leggen. Morgen krijgen we de beleidsdomeinen van gedeputeerde De Buck en gedeputeerde Van Cauter, vraagstelling raadsleden.

Nu zijn we nog vrij voltallig, ik zou willen dat we dat morgen ook zijn. De raad zal dan wel iets langer duren, maar we zullen nu vroeg afsluiten omdat ik het nu niet meer opportuun vind om nog te beginnen aan de besprekingen aangaande de beleidsdomeinen. Ik denk dat de raad daarmee kan instemmen en dat we voor één keer vroeg kunnen eindigen.

De raad zal opnieuw vergaderen, morgen donderdag om 14 00 uur.

EINDE VAN DE ZITTING